

A MAGYAR KÖNYVTÁROK EGYESÜLETE MŰSZAKI KÖNYVTÁROS SZEKCIÓ HÍREI

A könyvtári és tájékoztatói szakfolyóiratok szerkesztői és olvasói találkoztak a Műszaki Könyvtáros Szekció által rendezett ankét keretében március 17-én délután az Országos Széchenyi Könyvtár dísztermében.

Az ankét célja volt egyfelől, hogy a résztvevők mintegy „belülről” is megismerjék a könyvtári szaksajtót, hogy közreműködésükkel táguljon a szaksajtó külső munkatársainak köre, másfelől, hogy a szerkesztők ismerjék meg a szakkönyvtári gyakorlatban dolgozók véleményét és javaslatait, nem utolsósorban pedig, hogy a szaksajtó szerkesztői egymással is találkozzanak, egymás véleményét is megismerjék.

A *Tudományos és Műszaki Tájékoztatás* szerkesztője, Ónódy Miklósné ismertette a formailag megújult és tartalmilag továbbfejlődött szakfolyóirat szerkesztésével kapcsolatos problémákat. Az 1100 példányban megjelenő kiadvány egyre jobban nélkülözi a magyar szerzők tollából született magas színvonalú elméleti és gyakorlati témákat tárgyaló cikkeket. A hiányt külföldi szakfolyóiratokból fordított írásokkal, szemlékkel stb. ugyan pótolni lehet, de ezek esetleges magasabb színvonaluk ellenére sem ellensúlyozhatják a hazai helyzet, feladatok és nehézségek ismeretében írott cikkeket. A kevés számú magyar cikket is igen nehéz tématervezés szerint „megírtni” általában a szerzők „kínálatára” kell szorítkozni. Nagy szükség lenne idegen nyelvű közlemények ismertetésére vállalkozó kollégákra is.

Az *Orvosi Könyvtáros* szerkesztőségének képviselőiben Dr. Székely Sándor főszerkesztő számolt be a lap történetéről és szerkesztésének jelenlegi célkitűzéseiről. A kizárólag az orvosi könyvtári hálózat részére 300 példányban készülő, negyedévenként megjelenő kiadvány elsősorban továbbképzési célt szolgál.

Gerő Gyula, a *Könyvtáros* főszerkesztője felhívta a figyelmet az 1977 januárjától megújult 25 éves folyóirat számos tartalmi és szerkesztési változására. Több új, a szakmai tájékoztatást és művelődést elősegítő rovat foglalta el a korábbi, irodalmárkodó közlemények helyét, ilyenek például: „Látókör”, „Könyvtárak életéből” és „Vallomások a könyvtárról”. Egyidejűleg több hír és szemle közlésére is sor került, és ennek következtében erősödött a folyóirat tájékoztató jellege. Az 5700-6000 előfizetőt számláló kiadvány a könyvtárügy központi orgánuma, tartalmi adottságai révén mégis elsősorban a közművelődési könyvtárak munkatársaihoz szól.

A mezőgazdasági hálózat központja, a MÉM Információs Központja (AGROINFORM) adja ki a tagkönyvtárak munkatársai számára a *Mezőgazdasági és Élelmiszer-*

ipari Könyvtárosok Tájékoztatója c. folyóiratot. Szerkesztője, Vörös Györgyné ismertette az 1962 óta 300 példányban negyedévenként megjelenő hálózati módszertani kiadvány szerkesztési célkitűzéseit, eredményeit és nehézségeit.

Hasonlóan hálózati kiadvány a *Műszaki Egyetemi Könyvtáros*, amely 400 példányban, évente kétszer kerül kiadásra 1969 óta. Elsősorban a BME könyvtári hálózatának módszertani lapja, de tartalmát tekintve hasznos segítséget jelenthet a testvérintézmények könyvtárosainak és a vállalati könyvtárak munkatársainak. Mint szerkesztője, Frey Tamásné elmondta, vitaindító cikkek közlésével szerették volna élénkíteni, de a kezdeményezésre senki nem reagált.

A *Könyvtári Figyelőt*, az OKDT és a KMK közös lapját Szinnainé László Zsuzsa, a lap egyik szerkesztője, a KMK munkatársa ismertette. A folyóirat 1955 óta jelenik meg, profilja azóta számtalanszor átalakult és a szerkesztőbizottságban gyors egymásutánban végbement személyi változások is alakították tartalmát. A Könyvtári Figyelő a magyar és nemzetközi könyvtárügy egészével foglalkozik, tanulmányrovatóban a közművelődési és szakkönyvtárügy problémáit tárgyalja elméleti, átfogó szinten. A szerkesztőbizottság a közeljövőben tematikus számok megjelentetését tervezi, ezek közül az első az olvasáskutatással foglalkozik majd.

A *folyóiratok szerkesztőinek beszámolóját vita* követte, melynek során a felszólalók igényelték, hogy a Könyvtáros foglalkozzon többet a szakkönyvtárakkal, és az olyan kiadványok, mint például a TMT, melyeknek nincs előzetes tématervük, készítsenek ilyet, hogy a cikkírással vállalkozó könyvtárosok tudjanak miből válogatni. Vita alakult ki a hálózati-módszertani folyóiratok tulajdonképpeni funkciójáról, illetve szükségességéről is.

Az ankétról hangfelvétel készült, mely magnetofonkasszétán a Műszaki Könyvtáros Szekciótól kölcsönözhető.

* * *

Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció április 25-én tartotta összejövetelét az Országos Széchenyi Könyvtár dísztermében.

Dr. Fügedi Péterné „Az OSZK központi szolgáltatásai” címmel a bibliográfiai jellegű szolgáltatások fejlődéséről tartott előadást. Röviden összefoglalta a *Magyar Nemzeti Bibliográfia* (MNB) 1946-tól megtett útját, majd rátért a számítógépes rendszerrel történő előállítás ismertetésére. Az új technika bevezetése az MNB formai

és tartalmi vizsgálatát és korszerűsítéseket követelt meg. Fenntartották az ETO szerinti tagolást, bevezették az ISBN feltüntetését, a tételszámozást (a visszakeresés megkönnyítésére) stb.

A gépi előállítás egyik előnye a kumulációk kiadásának meggyorsítása, származékjegyzékek, ajánló bibliográfiák kiadása az MNB céljaira készülő inputból. Előreláthatólag az ötéves terv végére megvalósul az MNB-re alapozott központi céduellaállítás is.

A másik nagy bibliográfiai jellegű szolgáltatás a *Magyar Folyóiratok Repertórium*a jelenleg 20–25 ezer címet dolgoz fel, de nagy késéssel, nem korszerűen. A folyóiratcikkek központi (ill. munkamegosztásban történő) feldolgozásának megoldása az országos szakmai információs rendszer kialakítása során megoldandó feladat.

Végül a kötelempéldány szolgáltatás problémáit, majd a 2/1976 rendelet módosítása kapcsán várható intézkedéseket (pl. a kötelempéldány szolgáltatás fokozatainak kialakítása, az ellenőrzés decentralizálása, új elosztási rendszer kialakítása) ismertette.

* * *

Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció június 23–24-én Szegeden tartotta évi szokásos kihelyezett összejövetelét.

A rendezvény első napjának programján anket szerepelt „*Könyvtártechnikai berendezések (bútorok, reprodukciós berendezések stb.) beszerzési lehetőségei és fejlesztési perspektívái*” címmel, melyen az érdekelt intézmények megbízottjai (Könyvtártudományi és Módszertani Központ /KMK/, Bútorértékesítő Vállalat /BÚTORÉRT/, Országos Tanszergyártó és Értékesítő Vállalat /TANÉRT/, Könyvértékesítő Vállalat /KÖNYVÉRT/, OFOTÉRT, OMKDK, Békési „Start” Szövetkezet) találkoztak a szekció tagjaival és a rendezvény vendégeivel.

Vitaindító előadásában Dr. Urbán László, a KMK tudományos főmunkatársa, ismertette a svéd Biblioteksjöst könyvtárépítés, berendezés és könyvtártechnikai szolgáltatások terén kifejtett tevékenységét, majd összevetette a hazai helyzettel és bírálta a könyvtárak technikai ellátásának hibáit, a kapható, illetve megrendelhető berendezési tárgyak hiányosságait.

Jeney Pál, a BÚTORÉRT csoportvezetője diavetítéssel illusztrálta a svéd ALLMEDIA könyvtárberendezési rendszer hazai elterjesztésének lehetőségeiről szóló beszámolót. Sajnos az érdeklődők nem kaphattak választ a berendezések, ill. elemek ára vonatkozóan.

Bint Ferenc, a TANÉRT fősztályvezetője a jelenleg kapható MERABONA rendszert ismertette; javaslatot tett a hazai könyvtártechnikai berendezéseket ismertető kiállítás szervezésére.

Az OFOTÉRT megbízottja a vállalat által forgalmazott mikrofilmolvasó készülékekről szolt néhány szót.

A békési „Start” Szövetkezet megbízottja, Domokos Gábor a korábban a Békéscsabai Vasipari Szövetkezet által gyártott fémvázás gördülő- és fix-állványok, valamint egyéb felszerelési tárgyak gyártásának további sorsát tisztázta. A raktári állványokat a „Start” Szövetkezet, a katalógusszekrényeket és teleszkópos szekrényeket a Mezöberényi Vasipari Szövetkezet gyártja.

Wéber Katalin az OMKDK részéről a fénylukkártyák és a használatukhoz szükséges felszerelési tárgyak beszerzési lehetőségeit ismertette.

Június 24-én először az MTA Biológiai Kutató Központ könyvtárát tekintették meg a szekció tagjai. Az alapkutatásokkal foglalkozó intézmény könyvtára 1973 óta működik a jelenlegi keretek között. A könyvtár egyedi tervek alapján készült berendezése tetszetős, de nem célszerű. Állományának legfontosabb része időszaki kiadvány. Mintegy 240 folyóiraatra fizetnek elő évente, melyek cikkeit a kutatók térítésmentes másolatban kapják meg. Irodalomkutatás, szakirodalomfeltárás nincs a könyvtárban. A kutatók mindegyike tud angolul, és csak primer szakirodalommal foglalkoznak.

Ezután a József Attila Tudományegyetem könyvtárába látogattak a rendezvény résztvevői. Mader Béla, a Különgyűjteményi Osztály vezetője tartott általános beszámolót a könyvtár történetéről, állományáról, majd Papp Józsefné ismertette a Kibernetikai Laboratóriummal közösen R 40-es számítógép igénybevételével szervezett feldolgozó munkát. A könyvtár jelenlegi, kb. 700 ezer egységet kitevő állományát folyamatos revízió alá veszik és az újonnan beérkező anyag egyidejű feldolgozása mellett a rekatalogizálás során lyukszalagon rögzítik a teljes állomány adatait a számítógépes feldolgozás céljaira.

A szakmai programot városnézés és jó hangulatú közös vacsora egészítette ki.